

České
Budějovice

21. března 2024

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Ing. Tomáš HOLAS

SMOČR

21. března 2024

OBSAH

- PŘEDSTAVENÍ STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU
- POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA
- MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY
- PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

- Zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

POZEMKOVÉ
ÚPRAVY

BPEJ
MONITORING
EROZE

PŘEVODY
A SMĚNY
NEMOVITOSTÍ

SPRÁVA MAJETKU
VČETNĚ
VH DĚL

RESTITUCE

0 25 50 75 100 km

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA

NÁSTROJE PRO OCHRANU A TVORBU KRAJINY

- **MMR**
územní plánování
  - kraje, obce
- **MŽP**
Operační program životního prostředí
  - kraje, obce
- **MZe**
Program rozvoje venkova, Společná zemědělská politika
  - Lesy ČR, Povodí
  - **SPÚ – POZEMKOVÉ ÚPRAVY**

KOMPETENCE SPÚ

- **inženýrské činnosti:**
  - v oblasti vodního hospodářství krajiny, protierozní ochrany půd, ÚSES
  - v oblasti dopravní infrastruktury a katastru nemovitostí (tvorba digitální katastrální mapy)
- **rozhodování ve správním řízení:**
  - definování dlouhodobé rozvojové koncepce konkrétního území s reflektováním místních specifických podmínek a s cílem prokazatelného rozvoje a udržitelného hospodaření ve venkovském prostoru

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

- zákon č. 139/2002 Sb.
- reagují na společenský a ekonomický vývoj i vývoj klimatu

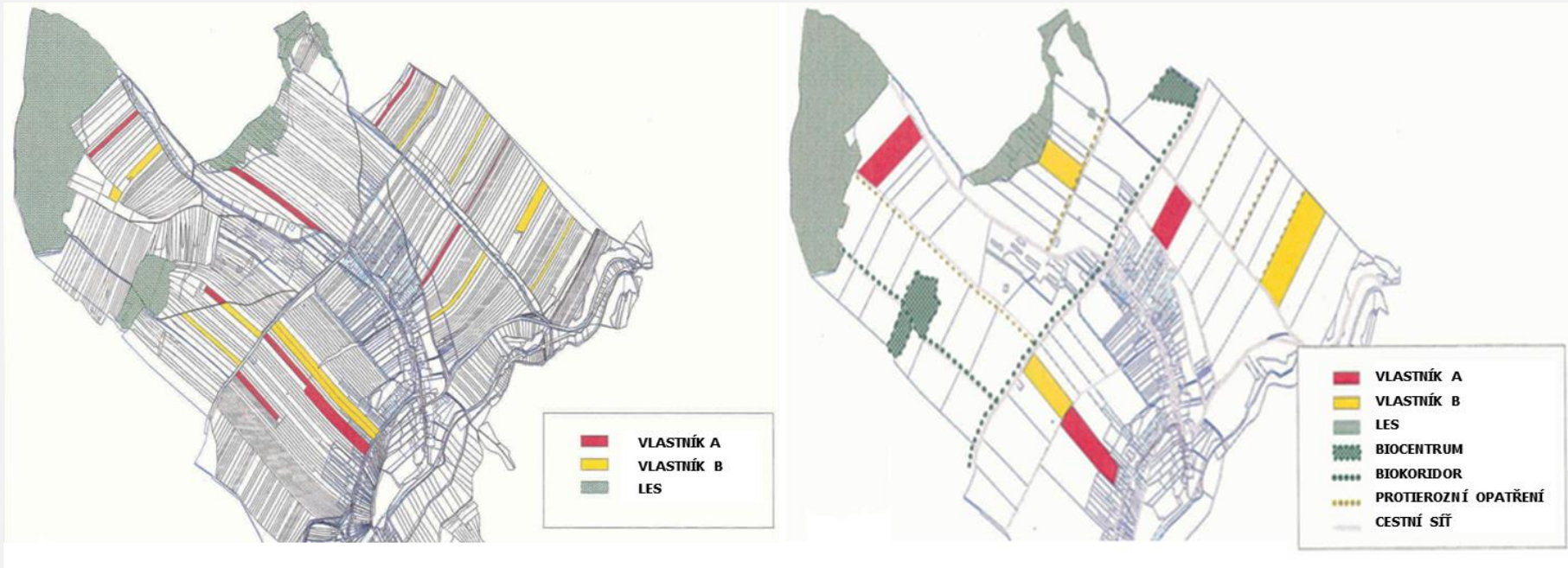
PROSTOROVÉ
USPOŘÁDÁNÍ
POZEMKŮ

NAROVNÁNÍ
VLASTNICKÝCH
PRÁV

REALIZACE
SPOLEČNÝCH
ZAŘÍZENÍ

PODKLAD
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ

KATASTRÁLNÍ MAPY V PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV „PŘED“ a „PO“

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

POVODNĚ A PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ

nádrže
poldry
ochranné hráze

SUCHO

RETENČNÍ A AKUMULAČNÍ ZAŘÍZENÍ

mokřady, rybníky
akumulační nádrže
revitalizace toků

DEGRADACE PŮDY

PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ

protierozní meze, průlehy,
zasakovací pásy, terasy,
záchytné příkopy, větrolamy,
zatravnění

ZPŘÍSTUPNĚNÍ KRAJINY

REALIZACE POLNÍCH CEST

polní cesty s ozeleněním
cesty pro farmáře
cesty pro rekreace

EKOSTABILIZAČNÍ OPATŘENÍ

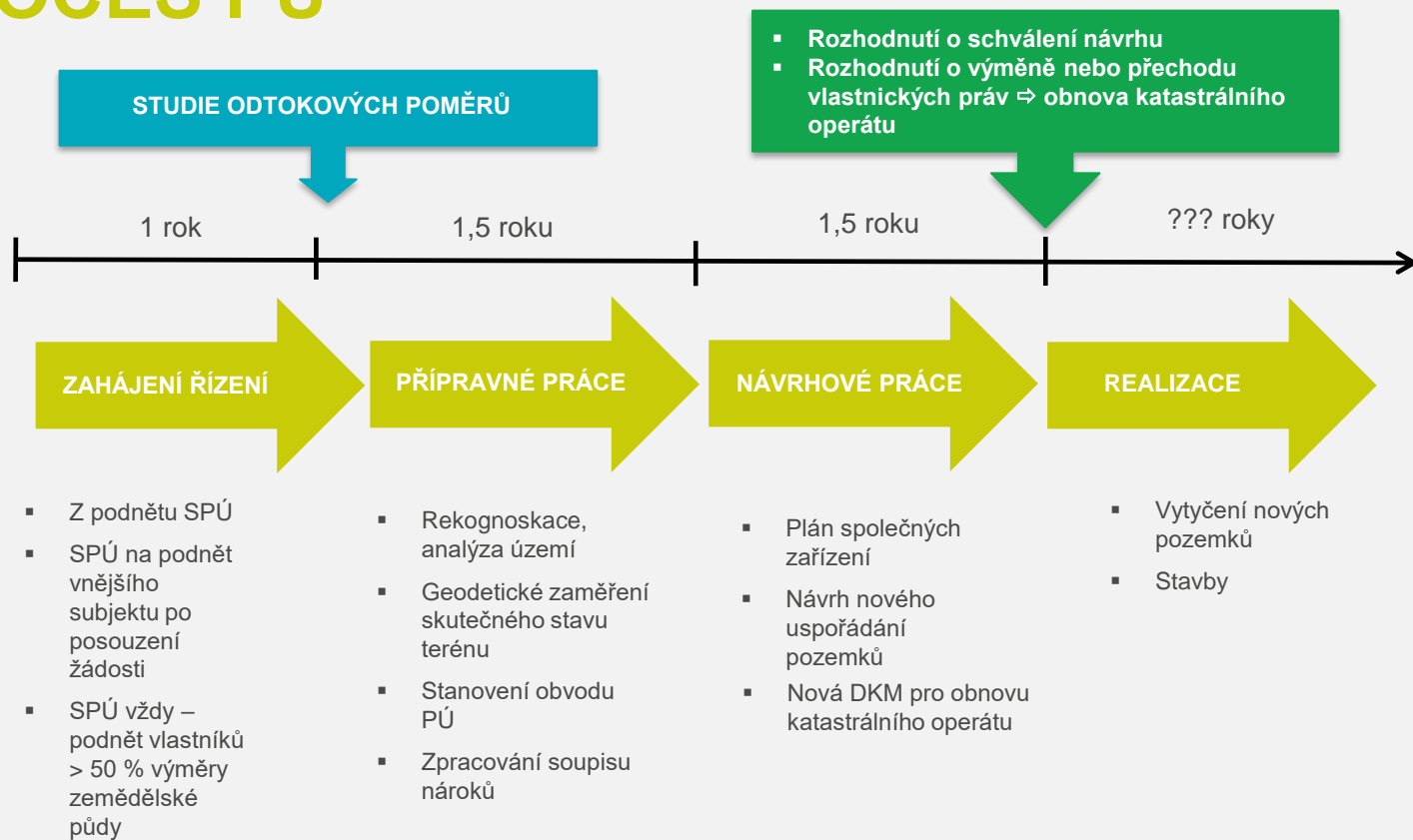
ÚSES

biokoridory a biocentra,
interakční prvky
doprovodná zeleň

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

PROCES PÚ

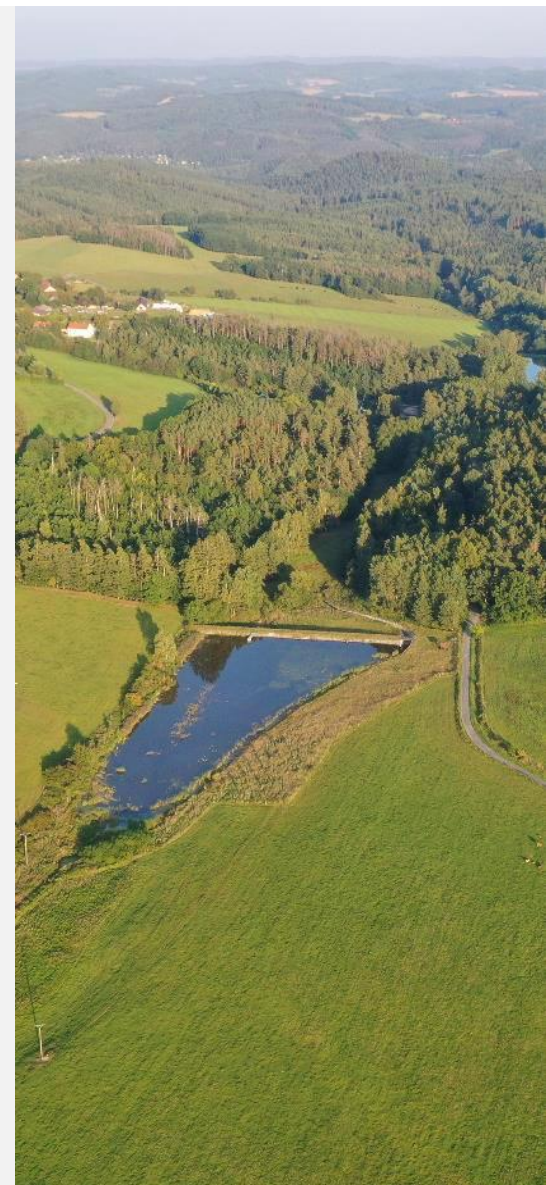

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- v ČR 13 076 katastrálních území – PÚ dokončeny na 46,5 % k.ú.
- výměra ZPF v ČR – 4 200 tis. ha
  - pozemkové úpravy ukončeny na 40,7 % ZPF
  - na 11,8 % jsou ve stavu rozpracovanosti

FORMA	UKONČENÉ	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	3 080	1 398 804,00
Jednoduché	3 011	313 659,27

FORMA	AKTUÁLNĚ ROZPRACOVANÉ (UZAVŘENÁ SOD)	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	1 038	491 584,28
Jednoduché	68	7 283,02

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- od roku 1991 vynaloženo téměř **34,5 mld. Kč** na návrhy pozemkových úprav a následné realizace
- z toho od vzniku SPÚ (2013) jde o částku **20,6 mld. Kč**

OPATŘENÍ V KRAJINĚ	VODOHOSPOD	PROTIEROZNÍ	EKOLOGICKÁ	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P.
1991 - 2023	859,37 ha	940,49 ha	1 984,63 ha	4 057,28 km
2013 - 2023	444,07 ha	286,89 ha	599,63 ha	1 971,28 km

PŘÍKLADY ZREALIZOVANÝCH OPATŘENÍ

MOKŘAD V K.Ú. KOŠÍN

KPÚ pro Jihočeský kraj, pobočka Tábor

Realizace: 1/2022

Náklady na realizaci:
1 130 140 vč. DPH

Projekt přispívá k zadržení povrchové vody v krajině a vytváří podmínky pro rozvoj vlhkomilných rostlinných i živočišných společenstev. Součástí realizace je i doprovodná výsadba dřevin, keřů a zatravnění plochy biocentra. Pro vytvoření vhodného prostředí pro úkryt drobných živočichů se plocha břehu neupravovala do ideální roviny.

Biocentrum
82 dlouhá hlavní tůň
komplex dvou
mikrotůň 130 ks
autochtonních druhů
keřů

REALIZACE PRVKŮ PSZV K.Ú. BEDŘICHOV U HORNÍ STROPNICE

Nádrž 3
max. zádrž – 2554 m³
Nádrž 4
max. zádrž – 13020 m³
Cesta VC13
celková délka 949 m
Doprovodná výsadba
celkem 428 ks stromů

Výsledkem projektu je výstavba dvou nádrží sloužících k zadržení vody v krajině, zvýšení retenční schopnosti dotčené lokality a ve spojení s doprovodnou výsadbou došlo k vytvoření krajinnotvorného prvku posilujícího ekologickou stabilitu území. Součástí realizace byla i stavba polní cesty VC13 včetně doprovodné výsadby.

KPÚ pro Jihočeský kraj, pobočka České Budějovice

Realizace: 9/2021

Náklady na realizaci: 16 587 477,61 Kč vč. DPH

REVITALIZACE A OTEVŘENÍ HOZ K.Ú. BOHDALOVICE U VĚTŘNÍ

Realizací projektu revitalizace, jejíž součástí bylo otevření koryta toku, nahrazení stávajícího opevněného koryta korytem přirozeným, vybudování soustavy tůní a doprovodná výsadba, došlo ke zpomalení odtoku vody z krajiny a pomocí soustavy tůní zároveň k jejímu zadržení. Do krajiny se tak vrátily přirozené prvky, které budou plnit funkci ekologickou a zároveň sloužit jako odpočinková lokalita pro veřejnost.

**Revitalizace HOZ v délce
780 m
Vybudování celkem 8 tůní
o celkové ploše 4653 m²
Doprovodná výsadba v
počtu 32 ks**

KPÚ pro Jihočeský kraj, pobočka Český Krumlov

Realizace: 11/2023

Náklady na realizaci: 2 997 914,55Kč vč. DPH

VĚTROLAM V K.Ú. BÝKEV, OKRES MĚLNÍK

Výsadba větrolamu LBK
110 s následnou 3 letou
rozvojovou péčí.
Vysazeno 554 stromů
a 2 132 keřů.

KPÚ pro Středočeský kraj a hl. m. Praha, pobočka Mělník

Realizace: 11/2022

Náklady na realizaci: 1 529 535,46 Kč vč. DPH

MONITORING EROZE

- projekt SPÚ a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy
- evidenční nástroj pro sledování účinnosti zemědělských dotačních politik
- nástroj ochrany ZPF a využití v procesu PÚ
- systém závislý na hlášení
- od 1. 7. 2021 účinná vyhláška č. 240, o ochraně zemědělské půdy před erozí

<http://me.vumop.cz>

PŘEVODY A PRODEJ POZEMKŮ MĚSTŮM A OBCÍM

zákon č.503/2012
Sb., „o SPÚ“

zákon
č.229/1991 Sb.
„o půdě“

zákon
č.92/1991 Sb.
„o velké
privatizaci“

zákon
č.219/2000 Sb.,
„o majetku
státu“

zákon
č.139/2002 Sb.,
„o
pozemkových
úpravách“

FORMY PŘEVODŮ NA OBCE

BEZÚPLATNÉ

§7 z. 503/2012 Sb. – VPS, komunikace, zeleň, pozemky pod budovami nebo stavbami obce

z. 92/1991 Sb. – pod komunikacemi

z. 219/2000 Sb. – ve veřejném zájmu

ÚPLATNÉ

ostatní převody dle zákona

§ 8 z. 503/2012 Sb. – zákonná povinnost pro města a obce!

SMĚNY A PRODEJE

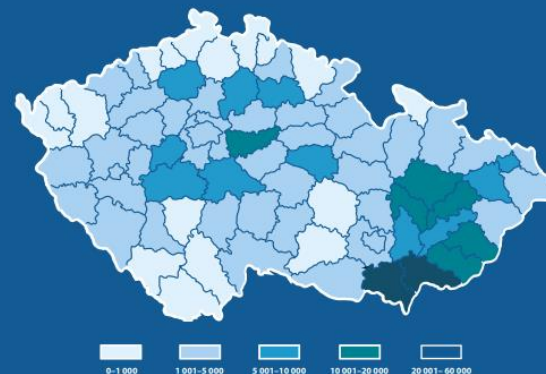
- SMĚNY (§3 z. 503/2012 Sb.)
  - nenárokový převod
  - náhradou nabízené pozemky:
    - zemědělsky využitelné – nezanedbaná zemědělská půda
    - nesmí být vyloučen z případného převodu (práva třetích osob)
    - dle účelu směny – stanoven poměr pozemků požadovaných a pozemků náhradních
  - cenové podmínky:
    - dle dalšího nakládání s pozemky, které náhradou SPÚ získá
- PRODEJ (§17, odst. 3 písm. c) z. 229/1991 Sb.)
  - v naléhavých případech může požádat subjekt, který má právo uskutečnit výstavbu:
    - podle územního souhlasu,
    - podle územního rozhodnutí o umístění stavby,
    - podle stavebního povolení,
    - podle veřejnoprávní smlouvy,
    - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
  - pozemek o max. výměře 1000 m²
  - ocenění cenou obvyklou i cenou zjištěnou – použije se vyšší

PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

- cca 70 000 pozemků s výměrou téměř 25 000 ha
- zemědělské pozemky dle druhu pozemku (včetně spol. podílu, ale mimo pozemky v MZCHU a pozemky s duplicitou)
- pozemky ve zjednodušené evidenci – ÚZSVM došetří druh pozemku a potom případný převod
- hromadné přepisy po kat. pracovištích připraví ÚZSVM (vzor zápisu bude dohodnut mezi ústředími)
- předpoklad převodu březen až září 2024
- v případě zjištění že skutečný stav neodpovídá stavu v KN, může SPÚ od zápisu (jeho části) odstoupit a uzavřít s ÚZSVM souhlasné prohlášení o změně příslušnosti zpět na ÚZSVM
- vymáhání bezdůvodného obohacení bude řešit SPÚ zpětně jen k 1.1. 2024 za celou dobu

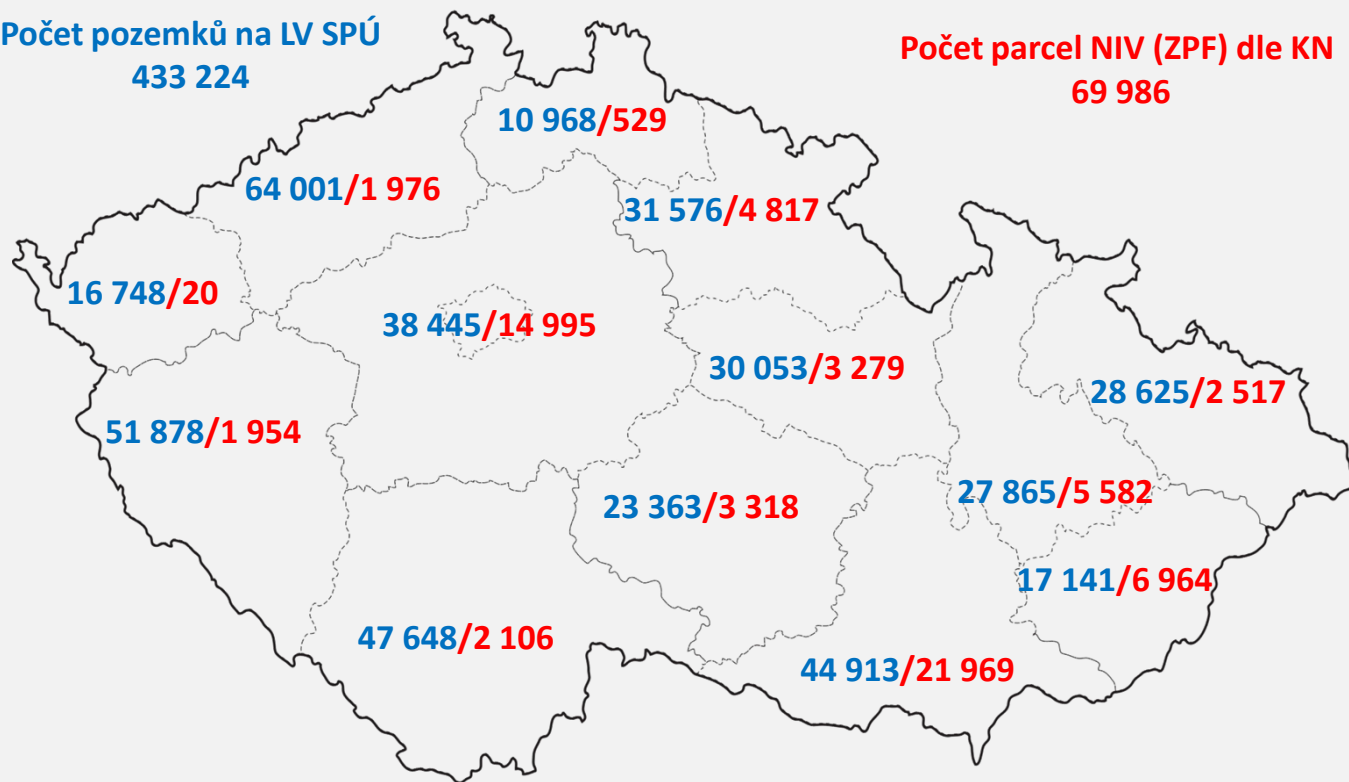

Celkový počet neidentifikovaných položek v ČR

Počet pozemků na LV SPÚ
433 224

Počet parcel NIV (ZPF) dle KN
69 986

JAK BUDOU NABYTÉ POZEMKY VYUŽITY?

Tvorba rezervy státních pozemků pro realizaci rozvojových programů státu

Pozemkové úpravy a řešení problémů sucha a zadržování vody v krajině

Vydávání náhradních pozemků podle zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Vyřizování nárokových žádostí obcí, krajů a vlastníků stavem

Směny pozemků

Pacht pozemků

SPOUPRÁCE SE SAMOSPRAVOU

Jakou aktivitu potřebujeme k naší činnosti od samospráv?

- výkupy realizované obcí nebo městem
- výkupy SPÚ (komunikace s občany – osvěta, potřebnost)
- podpora činnosti SPÚ (kraje, obce, sdružení, mikroregiony)
- Krajské úřady, obce (prostorová analýza území, odborná stanoviska)
- rozvoj území
- prevence dopadu klimatických změn
- estetické a rekreační funkce

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz